

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 31/4-53/2022.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2022. május 13. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége**

**Szakmai vizsga
Interaktív vizsgatevékenysége**

javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsga ideje: 2022. május 13. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2022. május

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az elemzéshez használt Nettó termelési érték meghatározásához melyik tételleket kell csökkentő módon figyelembe venni?

- a) Bérkötség
- b) Értékcsökkenési leírás
- c) Értékesítés nettó árbevétele
- d) Igénybevett szolgáltatás
- e) Saját előállítású eszközök aktivált értéke

2. Mi NEM jellemző a báziskorrekción alapuló költségtervezésre?

- a) a bázis időszakai költségeket korrigálják a várhatóan nem ismétlődő költségelemekkel
- b) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy "szinte" nullára visszaszoríthatók
- c) a költségek becslésénél azt feltételezik, hogy nem lesz változás
- d) figyelembe vehetőek olyan költségek is, amelyek az előző időszakban nem merültek fel
- e) minden költséget az átlagos növekedési rátával korrigálunk

3. Ha a fedezeti összeg elemzés során az összetételhatás (q2Δ) eredménye pozitív lett, akkor az azt jelenti, hogy ...

- a) az értékesítés összetétele eltolódott a magasabb fajlagos fedezetű termékek felé.
- b) az értékesítés összetétele eltolódott a magasabb fedezeti hányadú termékek felé.
- c) az értékesítés összetétele eltolódott a magasabb fedezetű termékek felé.
- d) az értékesítés összetétele eltolódott az alacsonyabb költség hányadú termékek felé.
- e) az értékesítés összetétele eltolódott az alacsonyabb önköltségű termékek felé.

4. Melyik vagyonelem NEM befolyásolja a likviditási gyorsráta értékét?

- a) anyagok
- b) hosszú lejáratú hiteltartozás
- c) pénzeszköz
- d) szállítói kötelezettség
- e) vevői követelés

5. Az alábbiak közül melyik tartozik a mérlegelemzés horizontális mutatói közé?

- a) adósságfedezeti mutató
- b) befektetett eszközök fedezete
- c) eszközarányos jövedelmezőségi mutató
- d) eszközszerkezeti mutató
- e) nettó forgótőke mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Anyagértékesítés vevőknek veszteséggel	X			
Áruértékesítés készpénzért		+		
Hosszú lejáratra felvett kölcson törlesztése				-
Ingatlan készpénzes eladása			+	
Nettó bérek átutalása		-		

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Eredménytartalék								X
Készpénz	X							
Lejárt adótartozás					X			
Rövid lejáratú hitel						X		
Vagyoni értékű jog				X				

III. feladat (5 + 7 = 12 pont)

A stratégia kialakításakor elengedhetetlen, hogy a vállalkozás megismerje és értékelje az iparágban (mikrokörnyezetben) érvényesülő azon gazdasági tényezőket, amelyek meghatározóak a versenyhelyzetére vonatkozóan. Ezeknek a hatásoknak a felismerésén alapszik Porter elemzési modellje, az öt versenyerő modell.

Feladat:

a) Sorolja fel a Porter modell (versenyelőny modell) öt tényezőjét!

5 * 1 = 5 pont

- potenciális versenytársak megjelenésének veszélye (új belépők)
- szállítók alkupozíciója
- vevők alkupozíciója
- helyettesítő termékekből adódó veszélyek
- már meglévő versenytársak miatti verseny intenzitása

Egy termelő vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

Értékesítés nettó árbevétele	20 000 MFt
Értékesítés közvetlen költségei	14 000 MFt
Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)	4 200 MFt

Feladat:

b) Határozza meg a vállalkozás fedezeti ponthoz tartozó árbevételét!

	Alapeset	Fedezeti pont
Értékesítés nettó árbevétele	20 000	14 000
Értékesítés közvetlen költségei	14 000	9 800
Fedezeti összeg	6 000	4 200
Értékesítés közvetett költségei	4 200	4 200
Értékesítés eredménye	1 800	0
	2,5 pont	2,5 pont

Értékesítés mennyiségének változása $4\,200 / 6\,000 = 70\% \rightarrow -30\%$ **(1 pont)**
 Árbevétel és Értékesítés közvetlen költségei is ugyanilyen mértékben változnak.
 Fedezeti ponthoz tartozó árbevétel: $20\,000 * 70\% = 14\,000$ MFt **(1 pont)**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (14 + 4 = 18 pont)

Egy konyhabútorokat előállító vállalkozás – a logisztikai folyamatokban tapasztalható problémák miatt – a következő havi kínálatát szeretné optimalizálni. A vállalkozás konyhaszekrényeket gyárt háromféle változatban (alsó, felső, álló). A korlátot jelenleg egyedül a rendelkezésre álló alapanyag jelenti, amelyből 2 000 em^2 áll rendelkezésre a következő időszakra. Az alábbi adatokat gyűjtötték össze a tervezéshez:

Megnevezés	alsó	felső	álló
Eladási ár (eFt/db)	30	20	40
Közvetlen önköltség (eFt/db)	19	14	22
Fajlagos anyag felhasználás (m^2/db)	4	3	6
Eladható mennyiség (edb)	200	180	160
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (edb)	nincs	100	nincs

A szerződéssel lekötött mennyiséget mindenképpen teljesíteni tervezi a cég. (A vállalkozásnál állományváltozást nem terveznek a következő időszakra.)

Feladatok:

- a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!
- b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Megnevezés	alsó	felső	álló	
Eladási ár (eFt/db)	30	20	40	
Közvetlen önköltség (eFt/db)	19	14	22	
Fajlagos fedezet (eFt/db)	$30 - 19 = 11$	$20 - 14 = 6$	$40 - 22 = 18$	3 pont
Fajlagos anyag felhasználás (m^2/db)	4	3	6	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (eFt/ m^2)	$11 / 4 = 2,75$	$6 / 3 = 2$	$18 / 6 = 3$	3 pont
Jövedelmezőségi rangsor	II.	III.	I.	1 pont

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés (felső): $100 * 3 = 300 \text{ em}^2$; (1 pont)

marad: $2\,000 - 300 = 1\,700 \text{ em}^2$ (1 pont)

I. álló: $160 * 6 = 960 \text{ em}^2$; marad: $1\,700 - 960 = 740 \text{ em}^2$ (2 pont)

II. alsó: $200 * 4 = 800 \text{ em}^2$, nem fér bele; $740 / 4 = 185 \text{ edb}$ (2 pont)

Optimális termékösszetétel:

alsó 185 edb; felső 100 edb; álló 160 edb (1 pont)

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

alsó $185 * 11 = 2\,035 \text{ mFt}$

felső $100 * 6 = 600 \text{ mFt}$

álló $160 * 18 = 2\,880 \text{ mFt}$

Összesen: 5 515 mFt (4 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (12 + 8 = 20 pont)

A vállalkozás egyféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt két negyedév anyagköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

<i>Megnevezés (mennyiségi egység)</i>	<i>Bázisidőszak</i>	<i>Tárgyidőszak</i>
Termelt mennyiség (ezer db)	500	300
Fajlagos anyagfelhasználás (kg/db)	8	7
Anyag beszerzési egységár (Ft/kg)	40	50

Feladatok:

a) Végezze el a vállalkozás anyagköltségének utólagos nagyvonalú elemzését!
(A tényezőkre bontás során az abszolút különbsétek módszerét (láncmódszer) használja!)

b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

a) Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

Bázis anyagktg.: $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 500 * 8 * 40 = 160\ 000$ eFt (2 pont)

Tárgy anyagktg.: $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 300 * 7 * 50 = 105\ 000$ eFt (2 pont)

Teljes költségeltérés: $\Delta K = K_1 - K_0 = 105\ 000 - 160\ 000 = -55\ 000$ eFt (2 pont)

Volumenhatás: $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 = (300 - 500) * 8 * 40 = -64\ 000$ eFt (2 pont)

Fajlagos hatás: $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 = 300 * (7 - 8) * 40 = -12\ 000$ eFt (2 pont)

Tarifális hatás: $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) = 300 * 7 * (50 - 40) = +21\ 000$ eFt (2 pont)

b) 4 * 2 = 8 pont

A bázis időszakra a tárgyidőszakra az anyagktg. összesen 55 000 eFt-tal csökkent a következő tényezőknek köszönhetően:

- a termelt mennyiség csökkenése miatt 64 000 eFt-tal csökkent az anyagktg.;
- a fajlagos anyagfelhasználásban bekövetkezett hatékonyságjavulás 12 000 eFt-tal csökkentette az anyagktg-et;
- az anyag beszerzési egységárának növekedése 21 000 eFt-tal növelte az anyagktg-et.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezte, akkor az értelmezésre a teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (12 + 6 + 6 + 6 = 30 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Anyagköltség	90 000	57 600
Anyagkészlet nyitó értéke	11 500	8 500
Anyagkészlet záró értéke	8 500	7 500
Szállítói kötelezettség nyitó értéke	7 000
Szállítói kötelezettség záró értéke	8 000	6 000

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek az anyagokkal (az év során engedmény és visszaküldés nem történt). A szállítók növekedése csak az anyagokkal összefüggésben történt, az áfa kulcs 27 % volt.

Feladatok:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra az anyagok és a szállítók mérleg sor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Anyagok:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Felhasználás (1 pont)	= Záró
8 500	56 600* (2 pont)	57 600 (1 pont)	7 500

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$57\,600 + 7\,500 - 8\,500 = 56\,600 \text{ MFt}$$

Szállítók:

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Kifizetés (1 pont)	= Záró
8 000 (1 pont)	56 600 * 1,27 = 71 882 (2 pont)	*73 882 (2 pont)	6 000

*Kifizetés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$8\,000 + 71\,882 - 6\,000 = 73\,882 \text{ MFt}$$

b) Határozza meg mindkét időszakra az anyagok forgási idejét (360 napos évvel és két tizedes jegy pontossággal)!

	bázis időszak (3 pont)	tárgy időszak (3 pont)
Átlagos anyagkészlet	$(11\,500 + 8\,500) / 2 = 10\,000 \text{ MFt}$	$(8\,500 + 7\,500) / 2 = 8\,000 \text{ MFt}$
Napi anyagktg.	$90\,000 / 360 = 250 \text{ MFt/nap}$	$57\,600 / 360 = 160 \text{ MFt/nap}$
Forgási idő	$10\,000 / 250 = 40 \text{ nap}$	$8\,000 / 160 = 50 \text{ nap}$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 4 pontot kaphat a 6-ból.

c) Számítsa ki és értelmezze az anyagok forgási idejének relatív változását és annak okait!

Anyagfelhasználás változása: $57\,600 / 90\,000 = 64\% \rightarrow -36\%$ (1 pont)

Átlagos anyagkészlet változása: $8\,000 / 10\,000 = 80\% \rightarrow -20\%$ (1 pont)

Forgási idő változása: $50 / 40 = 125\% \rightarrow +25\%$ (1 pont)

Az anyagok forgási idejének növekedése (25%) kedvezőtlen, amely arra vezethető vissza, hogy az anyagkészlet átlagos állománya kisebb mértékben csökkent (20 %), mint az anyagfelhasználás (36 %) (3 pont).

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

d) *Az anyagkészlettel és a szállítókkal összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)*

Anyagok:

Működési cash flow **(1 pont)**

10. Forgóeszközök (vevőkövetelés és pénzeszköz nélkül) változása **(1 pont)**

Összeg: $-(7\,500 - 8\,500) = + 1\,000$ MFt **(1 pont)**

Szállítók:

Működési cash flow **(1 pont)**

6. Szállítói kötelezettség változása **(1 pont)**

Összeg: $6\,000 - 8\,000 = - 2\,000$ MFt **(1 pont)**

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. készletek növekedése, forgóeszközök állományváltozása).